

ПОРІВНЯННЯ ВПЛИВУ РЕСВЕРАТРОЛУ ТА КВЕРЦЕТИНУ НА МЕХАНІЗМИ ПРОЗАПАЛЬНОЇ АКТИВАЦІЇ У ПАЦІЄНТІВ З ІШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ

Н. І. Чекаліна, Ю. М. Казаков, Ю. Г. Бурмак, О. А. Шликова, М. В. Микитюк, Ю. І. Мануша

ВДНЗ України “Українська медична стоматологічна академія”, Полтава

Хронічне системне запалення — один з механізмів старіння, що призводить до ушкодження клітинних структур, розвитку і прогресуванню численних захворювань, серед яких атеросклероз, який є морфологічною основою ішемічної хвороби серця (ІХС).

Мета — вивчення впливу поліфенолів ресвератролу та кверцетину на показники системного запалення у пацієнтів з ІХС.

Матеріали і методи. 117 осіб обох статей віком 52–70 років з діагнозом ІХС: стабільна стенокардія напруження, ФК II, СН 0–I на фоні стандартної терапії протягом 2 міс додатково приймали: 30 хворих (група дослідження 1) ресвератрол (100 мг на добу), 32 хворих (група дослідження 2) кверцетин (120 мг на добу). Групу порівняння склали 55 хворих. Обстеження: визначення у крові вмісту цитокінів (ЦК) — фактора некрозу пухлини альфа (TNF- α), інтерлейкіну-1 β (IL-1 β), IL-10, фібриногену (ФГ), кількості циркулюючих ендотеліальних мікрочастинок (ЦЕМ) з антигенами CD32 та CD40, експресія гена матричної рибонуклеїнової кислоти (mRNA) інгібітора каппа В (I κ B) ядерного фактора транскрипції каппа В (NF- κ B).

Результати. У пацієнтів з ІХС виявлено підвищення вмісту IL-1 β (9,58 \pm 3,24 пг/мл), TNF- α (8,68 \pm 2,44 пг/мл), IL-10 (10,61 \pm 3,34 пг/мл), ЦЕМ CD32⁺ CD40⁺ (ФГ — у 34 % хворих). Під впливом ресвератролу знизився вміст IL-1 β (6,98 \pm 2,52 пг/мл проти 10,05 \pm 3,67 пг/мл; $p = 0,0022$), TNF- α (7,28 \pm 2,18 пг/мл проти 9,69 \pm 1,63 пг/мл; $p = 0,013$), зменшилась кількість ЦЕМ CD32⁺ CD40⁺ (1,40 (1,09–2,59 \cdot 10⁷/л проти 1,93 (1,25–4,55 \cdot 10⁷/л; $p = 0,038$), експресія mRNA I κ B не змінилася. Під впливом кверцетину знизився вміст IL-1 β (6,4 \pm 2,38 пг/мл проти 8,76 \pm 3,08 пг/мл; $p = 0,0132$), рівень TNF- α мав тенденцію до зниження ($p = 0,060$), кількість ЦЕМ CD32⁺ CD40⁺ не змінилася, проте експресія mRNA I κ B знизилася у 2,82 \pm 1,39 рази (за методом 2^{- $\Delta\Delta$ CT}). В усіх групах вміст ФГ у плазмі крові знизився ($p < 0,01$), а IL-10 суттєво не змінився.

Висновки. Отже, у пацієнтів з ІХС ресвератрол виявляє протизапальний та ендотеліопротекторний ефект: знижує в крові вміст прозапальних ЦК та ЦЕМ з молекулярними маркерами запальної активації CD32⁺ та CD40⁺. Кверцетин не впливає на показник дисфункції ендотелію, проте сприяє зниженню NF- κ B-опосередкованої сигналізації, що, вірогідно, зумовлює його протизапальну активність. Також обидва поліфеноли мають доведену антирадикальну активність, що робить внесок у механізм їхньої дії. На нашу думку, вплив ресвератролу при ІХС спрямований на активацію сиртуїну-1, який забезпечує щільніше гістонного каркасу і попереджає транскрипцію генів запалення. Тож обидва поліфеноли доцільно включати у схеми комплексної терапії при ІХС.

ДЛИТЕЛЬНОЕ ПРИМЕНЕНИЕ ПЕПТИДНОГО ПРЕПАРАТА ЭПИФИЗА УЛУЧШАЕТ ИММУННЫЙ СТАТУС И ОТДАЛЕННЫЙ ПРОГНОЗ У ПАЦИЕНТОВ С ИШЕМИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНЬЮ СЕРДЦА

В. Б. Шатило, И. А. Антонюк-Щеглова, И. Ф. Лабунец

ГУ “Институт геронтологии им. Д. Ф. Чеботарева НАМН Украины”, Киев

Пептидный препарат эпифиза эпیتالамин в эксперименте оказывал модулирующее влияние на клетки иммунной системы, устранял возрастные нарушения липидного и углеводного обмена, увеличивал среднюю и максимальную продолжительность жизни животных (В. Х. Хавинсон, В. Н. Анисимов, 2003). С другой стороны, в современных подходах к лечению ИБС, наряду с коррекцией питания, приемом гиполлипидемических препаратов, важное место отводится коррекции нарушений иммунной системы. Как показали исследования сотрудников лаборатории патофизиологии и иммунологии Института геронтологии АМН Украины (Г. М. Бутенко, И. Ф. Лабунец, О. П. Терешина, А. П. Зайченко), сниженные показатели реакции бласттрансформации лимфоцитов (РБТЛ), а также высокое содержание мелких циркулирующих иммунных комплексов (ЦИК) являются неблагоприятным фактором при ИБС. Эти комплексы могут длительно циркулировать в крови и повреждать стенку сосудов, ухудшая течение и прогноз заболевания.